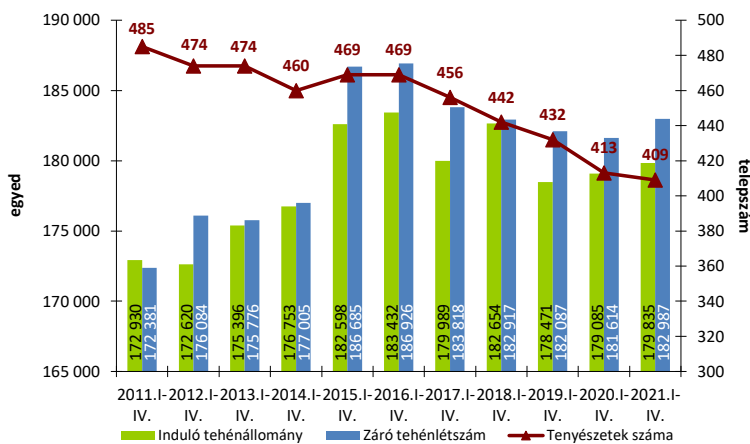
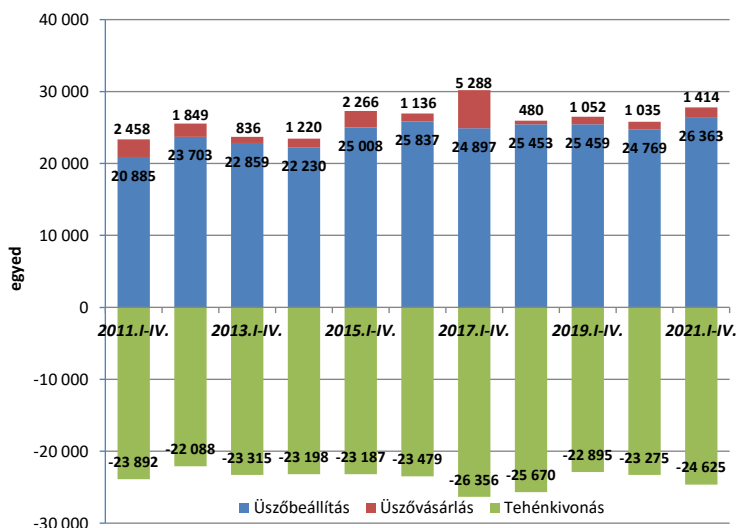

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

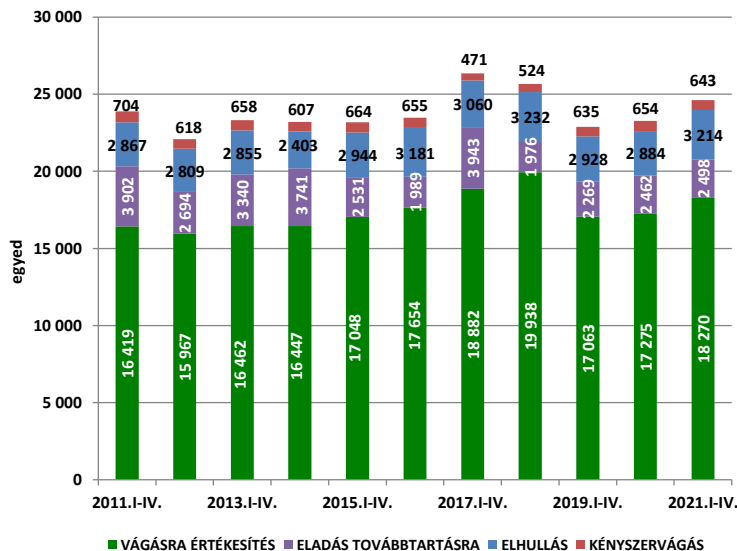
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2011-2021. I-IV. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2011-2021. I-IV. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2011-2021. I-IV. HÓ)

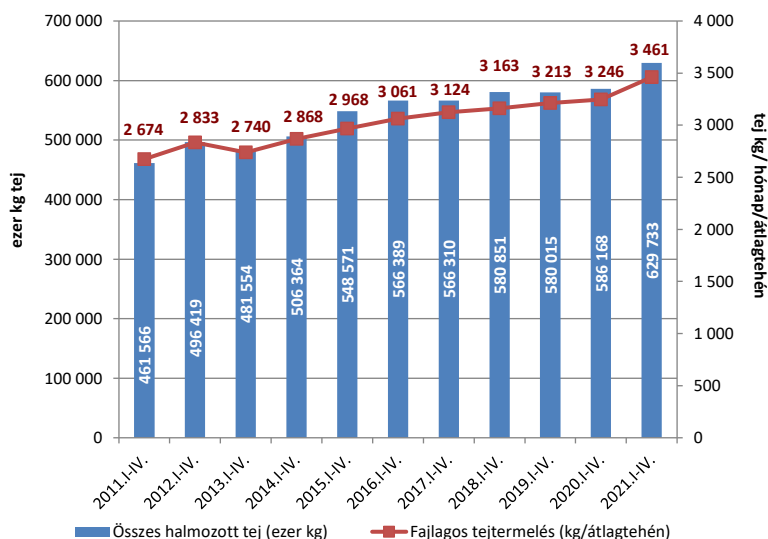

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2021 áprilisában 2-vel (-0,5%) csökkent az előző hónaphoz képest, és 4-gyel (-1,0%) kevesebb, mint 2020 áprilisában. 2021. április végén 1373-mal több (+0,8%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, a termelésellenőrzött tehenpopuláció enyhén nőtt. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 15,7%-kal (-76) kisebbedett, viszont 2011 áprilisa óta a záró tehenlétszám nőtt (+10.606 egyed, +6,2%). Így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 355-ről 447-re (!) emelkedett, a tejelő tehenállomány koncentrációja erőteljes.

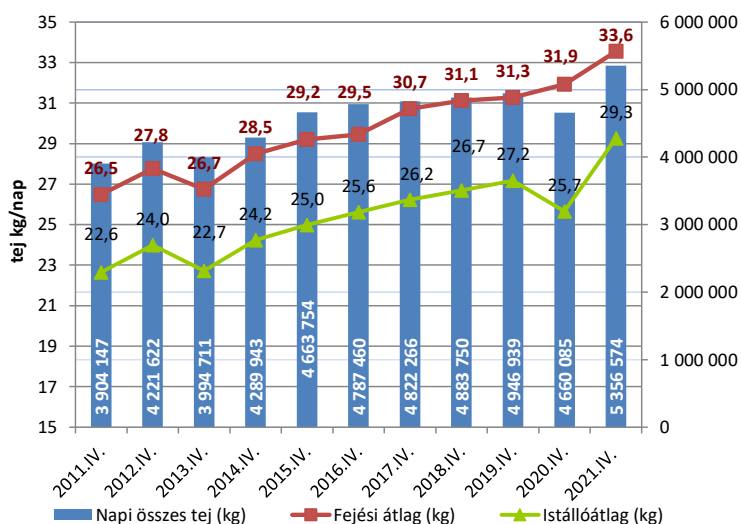
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2020-ról 2021-re – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+750 tehen; +0,0%), és az állomány 2021 első négy hónapjában tovább bővült (+3152 egyed; +1,8%). Összességében 2021 első négy hónapjában a tehenkivonások száma nőtt (+1350 egyed; +5,8%), ugyanakkor ezt bőven ellensúlyozta, hogy mind az üszövásárlások száma (+379 egyed; +36,6%), mind – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma érezhetően nőtt (+1594 egyed; +6,4%) 2020 első harmadához képest, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét.

2021 első harmadában az állományból kivont tehenek 74,2%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 18.270 volt), ami átlagos aránynak számít. A tehenkivonások 2,6%-áért (643 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami szintén átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor 13,1%-át (3.214 egyed) az elhullás tette ki, amely magas értéknek számít a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 10,1% (2.498 egyed) volt, amely az alacsony értékek közé sorolható. 2021 első négy hónapjában az induló tehenállomány 10,2%-át selejteztek, 0,4%-át kényszervágták, 1,8%-a elhullott és 1,4%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 13,7%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

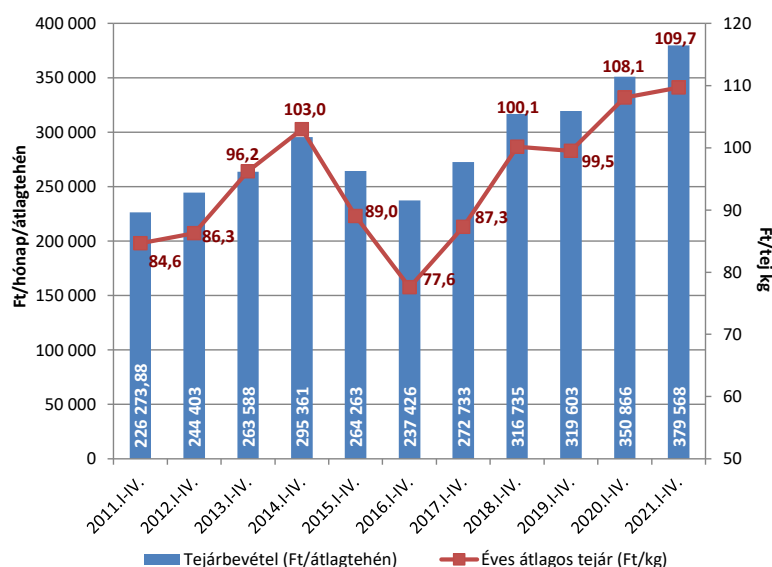
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2011-2021. I-IV. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. IV. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. I-IV. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2021 első harmadában jelentősen nőtt (+43,6 millió kg; +7,4%) 2020 hasonló időszakához képest, és meghaladta a 629 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb első négy havi halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 3.461 kg-ra nőtt (+215 kg; +6,6%), ami szintén rekord. 2011 és 2021 első négy hónapja közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 29,4%-os (!) volt (+787 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 168,2 millió kg-mal (+36,4%) emelkedett.

2021 áprilisában a napi összes tejtermelés a tavalyi év áprilisi termeléséhez viszonyítva – az alacsony bázisértékhez képest – kiugróan nőtt (+696,5 ezer kg, +14,9%) napi 5,4 millió kg-ra, ami a legnagyobb érték az elmúlt 10 évben. 2020 áprilisához képest mind a fejési átlag (+1,62 kg, +5,1%), mind az istállóátlag jelentősen nőtt (+3,61 kg, +14,1%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,45 millió kg-mal lett több (+37,2%), a fejési és istállóátlag 7,06, ill. 6,62 kg-mal nőtt (+26,7%, ill. +29,2%), ami igen jelentős, gyakorlatilag folyamatos emelkedésnek tekinthető.

A tehenenkénti tejárbevétel 2021 első harmadában több mint 379 ezer Ft volt átlagosan, 8,2%-kal nőtt 2020 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első négy havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 6,6%-os és tej árának 1,5%-os növekedésében keresendő. 2011 első négy havához viszonyítva a nominális tejárbevétel 67,7%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 29,5%-os és a tej árának 29,4%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon mind a nyerstej havi felvásárlási ára, mind a nyerstej kiviteli ára 110 Ft/kg fölött van, gyakorlatilag stagnálnak, ami követi a globális és az európai uniós piacon a tej- és tejtermék árak mozgását. A tejtermékek nemzetközi tőzsdei árai is újra a március eleji árszint körül alakultak áprilisban, jelentős változás esetükben sem figyelhető meg.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem